

Šteje vsak štrtek
in velja s poštno
vred in v Mariboru s
pošiljanjem na doma
za celo leto K 5.—
za pol leta „ 2.80
za štiri leta „ 1.30

Narečnina se pošilja
upravnistvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
celine št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Določniki katol. tiz-
tovskega društva do-
živajo list brez po-
sodne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Pesamezni listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novaku na
velikem trgu po 10 k.

Nekopisl se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 12 k, dvakrat 18 k,
trikrat 24 k.

Štev. 43.

V Mariboru, dne 27. oktobra 1898.

Tečaj XXXII.

Interpelacija državnega poslanca J. Žičkarja in tovarišev do gosp. naučnega ministra:

Dne 14. avg. 1898 se je naredil v seji
krajnega šolskega sveta Št. Jerneja v Rad-
vanju zapisnik, v katerem so vsi navzoči
udje krajnega šolskega sveta (razven jednega)
zahtevali, da se izključno nemški pouk na
šentjernejski šoli spremeni v prilog slovenskih
otrok, katerih je v šoli nad dve tretjini.
(Zapisnik se navede doslovno.) Zapisnik se
je vposlal okrajn. šolskemu svetu v Marn-
bergu, kateri je 24. sept. 1898 odločil, da
se zahtevi ne ugodi, ker slovenski poučevalni
jezik ne bi ustrezal potrebam šentjernejskega
prebivalstva. (Odlok, katerega je podpisal g.
Zoff, se doslovno navede.)

Opomniti nam je treba, da je v Šent
Jerneju vsolanih 60 otrok, izmed teh 46
Slovencev in 14 Nemcev. Obiskuje pa šolo
samo 14 Slovencev in 2 Nemca. Nekateri
stariši pošiljajo svoje otroke rajši v daljne
Pernice, kjer se materin jezik pisati in čitati
naučijo. Zahteva krajnega šolskega sveta je
potemtakem gotovo popolnoma upravičena,
da se slov. otroci poučujejo v slovenščini in
obžalovati moramo, da morajo postavni za-
stopniki slov. otrok nad leto dni brezuspešno
prosjačiti za svoje naravne pravice; globoko
moramo tudi obžalovati, da se za stopnik
cesarske oblasti v okrajnem šolskem
svetu niti ganil ni, da bi pripomogel Slo-
vencem do pravice.

Podpisani si torej usojajo g. naučnega

ministra vprašati: Ali ste voljni, poučiti se
o šolskih razmerah v Št. Jerneju v Radvanju?
Posebno ali ste voljni, da Vam krajni šolski
svet v Št. Jerneju kot postavno poklic-
can zastopnik ondotne šolske ob-
čine natančno poroča o narodnosti šolskih
otrok? Kaj namerava gsp. minister ukreniti,
da se bodo slovenski otroci poučevali v
svojem materinem jeziku?

Dunaj, 25. oktobra 1898.

J. Žičkar in 21 tovarišev.

Združitev avstrijskih Jugo- slovanov.

Trsat.

Trsat je večini naših bralcev vsaj po
sluhu znan. Saj je tam stala nekdanj sv. Ma-
rije hišica, ki so jo v noči angeli prenesli
v Loreto; sedaj se prav na tem mestu dvi-
guje k nebu slavna in krasna romarska cer-
kev. Trsat pa je bil svoje dni v zlasti po
vsem Jugoslovanskem še tudi radi tega vsa-
komur znan, ker so tamkaj v silovitem gradu
bivali rodoljubni hrvaški grofje Frankopani.
Trsat leži par minut nad Reko, živahnim
trgovinskim mestom na najsevernejšem koncu
hrvaških obal Jadranskega morja in ima
danes veliko hrvaško čitalnico. In v krasnih
prostorih te čitalnice so se 12. t. m. zbrali
hrvaških in slovenskih politikov in rodolju-
bov najboljši, da bi resno pretresli misel,
katere ureditve je za vse avstrijske Jugo-
slovane in toraj tudi za nas Slovence toli-

kega pomena, da je prav za prav le od njega
zavisna, ali čakamo najkrajnejšo prihodnost,
ali pa zapademo do zadnjega najžalostnejši
narodni smrti.

Stranka prava.

Hrvatski deželni zbor podaja nam sicer
žalostno podobo, ali v tem zboru je stranka,
ki svetih poročil svojih pradedov ni prodala,
marveč se uže dolgo let na temelju krščan-
skih načel z junaškim zatajevanjem in naj-
večjo požrtvovalnostjo v zbornici in zunaj
nje poteguje za nje, to je za neodvisnost in zje-
dinjenje Velike Hrvatske pod žezlom habs-
burškim. Ta stranka se imenuje stranka
prava, ker se drži starega prava, po katerem
bi naj bila Hrvatska od Madžarov popolnoma
neodvisna ter obsegala tudi dežele, v katerih
bivajo Slovenci. Duša njej je slavni škof
Strossmayer. Ta stranka je imela rečeni dan
na Trsatu svoj shod, h kateremu je letos
prvič povabila tudi Slovence. Gotovo je uvi-
dela, da je zadnji čas, storiti, kar je treba
v samoohrano jugoslovanskih narodov, uslo
ji pa gotovo tudi ni, da utegne v Slovencih
misel združitve Jugoslovanov biti navdušeno
sprejeta.

Otvoritev zborovanja in pro-
gram stranke prava.

Ob devetih se je zbralo mnogo odlič-
nega občinstva v cerkvi na Trsatu, kjer je
peval g. župnijski upravitelj Krmpotič staro-
slovensko sv. mašo. Ob desetih pa je bila
prostorna dvorana hrvaške čitalnice uže
napolnjena; zbrani so bili sami velmožje:
poslanci, duhovniki, župani, občinski sveto-

Listek.

Boji in krone.

(Povest. Prevel Anton Jerovšek.)

(Dalje.)

Prestrašeni so vsi odstopili v sosedno
sobo. Cesar pa se ves onemogel zgrudi na
svoje blazine. Velika tihota zavladala nekaj
trenotkov v temotni dvorani. Le reden
'tiktak' dragocene ure je motil tišino, dokler
še te bolnik ni dal ustaviti. Zdaj je bilo vse
mirno in tiho. Dečka sta skrbno pahljala in
si še skoraj dihali nista upala. Vendar je
postala cesarju tihota neznosna, ker se ga
je polastil znotranji nemir in strašna groza
pred bližnjo smrtjo. Z grozno kletvijo vrže
odejo raz sebe in reče:

«Jaz ne bom ležal v temi! Odprite in
pustite zrak in svetlobo v sobo!»

Plemiča izpolnita njegovo voljo in od-
preta okna. Dnevna svetloba se razlije po
sobi in obsije tudi cesarjev obraz. Mrzel pot
mu je že stal v debelih kapljicah na zgrban-
čenem čelu. Pod gostimi obrvi ste bile krvavi
očesi, na katerih se je kazal grozen strah.
Njegovo obličje je bilo blede-rumeno. Naj-
strašnejši pa je bil zmeden pogled umira-
jočega trinoga, v katerem sta menjavala

besnost in groza. Dečka sta bila čisto pre-
plašena, ko sta videla grozni prizor umira-
jočega cesarja.

«Umira,» je pošepetal eden svojemu
tovarišu.

«Jaz te zadavim, ako še enkrat to iz-
govoriš» je javkal Tidik in iskal s svojim
strašnim pogledom plemiča, ki se mu je
trepetaje umaknil.

«Jaz nočem umreti! Zagrnite okna!
Svetloba mi škoduje! Užgite svetilnice! V
temi nočem ležati!»

Naglo se zagrnejo okna in prižgejo ve-
likanski svetilniki na pozlačenih stebrih, ki
pošiljajo rudečo svetlobo skoz barvano steklo.
Ta luč je obsevala nemirnega bolnika in
čarobno sobano.

V sobi je stala podoba groznega zmaja.
Očesi ste mu bili narejeni iz dragega kamena
in ste se v čarobni rudeči svetlobi čudno
lesketali. Bolanemu cesarju se začne mešati
pamet. Plaho gleda po sobi. Naenkrat osta-
nejo njegove oči na podobi zmajevi.

«Glej, glej,» pravi cesar, «kako divje
gleda na me s svojim žarečim očesom! —
Zdaj zvija rep, zdaj razprostira peruti in
steguje tace — zdajci me bode prijel za
vrat. — Ali ti še nisem daroval zadosti
kristjanov? Celi potoki krvi so tekli, in ti
še nisi nasičen? Prizanesi mi še, daj mi še

vsaj nekaj let živeti v mojem cesarstvu.
Rajši prodam svoje kraljestvo Kitajcem ali
je odstopim črnoprarnikom. (Tako se je
imenovala grozovita roparska druhal, koji je
bil črni prapor značilno znamenje.) Prizanesi
mi še vendar in pomagaj mi!»

A zmajevo oko je še vedno žarelo, Tuan
in Lu — tako je bilo mladima plemičema
ime, sta mislila, da umirajoči res vidi hudobo,
ki ga hoče požreti. Zato sta se tresla na
vsem telesu.

«Tuan,» šepetal je Lu, «pokličiva princa
in druge v sobo. Sam ne ostanem več pri
njem, če mi tudi gre za življenje! Zmaj
bode prišel po njega, tisti strašni duh, ki je
po vseh naših pagodah naslikan.»

«Meni ne more škodovati,» odgovori
tih Tuan, dasiravno je tudi bil ves blede od
strahu.

«Glej, ljubi moj Lu, na svojih prsih
nosim križ, o katerem sem ti že zadnjič
pripovedoval, in pa svetinjo nebeske Device,
ki je zmaju glavo strla. Razven tega so mi
še moja mati danes zjutraj obesili okoli
vratu skatljico, v kateri so ostanki svetega
mučenika in škofa Diaza.»

«Diaz!» zakriči zdajci Tidik, ko je nje-
govo uho zaslišalo ime pobožnega domini-
kanskega škofa, kojega je dal 20. julija leta
1857 grozovito mučiti in umoriti. «Diaz!»

valci, uredniki časopisov in razni drugi prvaki v narodnem boju. Po običajnem pozdravu je predsednik baron Rukavina kratko pojasnil namen, ki ga zasleduje stranka prava; nato je sledilo poročilo o doseganju delovanju njenih zastopnikov in o namerah in korakih za bodoče. Iz tega poročila je bilo razvidno, da vodijo to stranko tri velike ideje: ideja krščanstva, ideja hrvatskega državnega prava in ideja gospodarske organizacije za narod. Na krščanski podlagi delujejo pravaši ves čas, kakor so tudi pokazali o priliki tega zborovanja slušéč sv. mašo, ideja hrvatskega državnega prava prešinja je vse do zadnje žilice, ker je edina zmožna proti izdajalcem osnovati na jugu oni branik, katerega Avstrija neobhodno potrebuje za ohranitev svoje veličine in za osrečenje slovenskih narodov na jugu, kakor so tudi prešinjeni o potrebnosti gospodarske organizacije za narod, videvši, da so sovražniki narod naš najprej gospodarski uničili, da so ga potem ložje oropali njegovih političnih svoboščin. V ta namen je potrebno, da se vsi člani stranke in nje zastopniki v saboru na krščanski podlagi složijo v delu za prospah domovine in nje napredka, da se s tem bratski podpirajo, da se pokoravajo redu stranke ter da vzvišeni ideji jedinstva in svobode hrvatskega naroda podredé vse osebne koristi, obzire in nazore. Posebej pa imajo člani stranke prava snovati v svojem ožjem krogu gospodarske zadruge, konsumna društva in naposled skrbéč za duševno in politično vzgojo naroda snovati društva, čitalnice, odbore in skupno naročati in podpirati novine, ki pišejo v duhu stranke prava.

Kdor je naše slovensko časopisje, zlasti v zadnji dobi količkaj pazljivo čital, temu ni moglo uiti, da so naši velmožje, izmed najboljših najboljši, goječ krščanstvo z vsem srcem in podpirajoč gospodarski napredek na vsak možni način, prišli do trdnega prepričanja, da sta nam končno narodni obstanek in boljša prihodnost zajamčena vendar le v tem slučaju, da se politično združimo s Hrvati. Lahko si je torej misliti, s kakim navdušenjem so naši zastopniki pozdravljali moške besede hrvatskih bratov, videvši, da imajo z njimi jeden in isti cilj, da so se sli s pravimi brati, ki jih iz gole ljubezni do bratskih narodov, Slovencev in Hrvatov, pozivajo in vzpodbujejo v vzajemno pomoč.

(Dalje prih.)

ponavljal je umirajoči trinog in plaho gledal na zmajevu podobno. »Zakaj me spominjaš na to ime?« tako govori proti zmaju. »Ali mu nisem vzela glave, ker si ti to zahteval? Mnogo let je že preteklo od tistega časa in na tisoče in tisoče kristjanov sem poslal za njim, da bi branil tebe in tvoje kraljestvo proti temu tujemu, križanemu Bogu, katerega midva sovraživa iz cele svoje duše. In glej, ravno danes je obletnica Diazove smrti! 26 let je že preteklo, kar je zatisnil svoje oči; oči, ki so me marsikatero noč preganjale s svojim žarečim pogledom! In zraven njega stoji drugi. — O, jaz te dobro poznam. Ti si bil njegov naslednik in jaz sem te dal na kosce razsekati. Ali hočeš zdaj ti moje žile raztrgati in se maščevati? In poleg njih in nad njimi in od vseh strani prihajajo krvave postave iz stene in stropa in se zbirajo okoli mene. Na čelu njim je pa tisti deček, ki sem ga dal s kleščami raztrgati, ki se ni nič bal smrti in mi je smeje rekel: »Ali misliš, da bodeš večno živel in da nikoli ne bodeš gledal smrti v obraz?«

»Pomoč! zrak! Glejte ga zmaja, kako me davi, kako užiga v mojem srcu ogenj, ki me strašnožge — vode, vode, le jedno kapljico.«

Ves onemogel se zgrudi na svoje blazine. Tuan, ki je bil kristjan, se približa

Državni zbor.

Na Dunaju, 26. oktobra.

»Kako stojimo danes?« Tako povprašuje Slovenec Slovenca, Hrvat Hrvata, in Rusin Rusina. Rusin odgovorja: »Dobro! Mnogo smo pridobili za naš narod, a drugo pridobimo v kratkem«. Hrvat v Dalmaciji odgovorja: »Bračo, i mi smo zadovoljni«. Primorski Slovani niso z vsem zadovoljni, toda na boljše pa kaže. Kaj pa Slovenci, zlasti štajarski in koroški? Ti so uverjeni, da vodja sedanje vlade ima dobro voljo, rešiti naš narod pogube ob jezikovnih mejah proti prodirajočemu nemštvu, a dvomijo, da bo dovolj močen, da bi mogel streti samovoljnost in sovražljivost vladinih organov nasproti Slovincem. Kajti izvzemši častivredne izjeme je vse uradništvo napojeno nemškega duha in prepričano, da se Slovenci na Štajarskem in Koroškem morajo danes ali jutri popolnoma ponemčiti. Grof Thun ne more povsodi sam biti, ne more vsega sam gledati, kaj delajo njegovi služevni. Naše ljudstvo je tudi preveč potrpežljivo, da bi vse naznanjalo, se proti vsem krivicam pritoževalo, ki ga zadevajo od strani tistih, ki so poklicani, varovati njegove pravice. Pač so se začeli zadnji čas Slovenci gibati in ropotati tudi po onih krajih, kjer so naši nasprotniki mislili, da smo že popolnoma zginili. In tem, ki bi vtegnili še dalje krivico trpeti, kličemo: Vzdromite se vsi ter vstanite! Naznanjajte krivice, ki se Vam godé, svojim zastopnikom! Ti bodo brezozirno razkrivali vse krivice; oni so poklicani, da kontrolirajo, se li našemu narodu daje povsodi pravica in enakopravnost, ki mu gre po naravnem in državnem pravu.

Vsled tega, ker je vlada našim odposlancem in »krščanske slovenske narodne zveze« dala sveto obljubo, da našemu narodu da vse, kar njej je zdaj dati mogoče, je zveza sklenila v svoji seji dne 24. oktobra sledeče: »Zveza« ostane še dalje v družbi desnice in večine državnega zbora; štirje udi naše zveze, ki so v odseku za pogodbo z Ogersko, glasujejo za to, da se razpravlja o nadrobnostih te pogodbe. »To pogodbo bi sprejeli brez vsacega pomisleka tudi levičarji, ko bi bila vlada v njihovih rokah«; tako je levičarjem včeraj povedal dr. Herold.

Dolgo, dolgo se že vrši razprava v državnem zboru zastran proračuna o dohodkih in stroških naše Avstrije za l. 1898. Včeraj sta govorila zadnja dva govornika. Nasproti graški dr. Hofman, ki se je hotel norčevati tudi iz Slovencev, ki zahtevajo slovensko nadsodišče in vseučilišče. Dobro mu je posvetil dr.

umirajočemu in pomoči njegove ustnice z vodo. Nato mu začne pripovedovati, da pozna izdatno sredstvo, ki ga bode varovalo pred zmajem in mu pridobilo večno krono in to sredstvo je: kes, vera in pa prejem sv. krsta. Cesar ga ne razume. Zdaj vzame Tuan križ in ga drži Tidiku pred obraz, da bi ga po tem sv. znamenju mogel cesar razumeti. A ko zagleda cesar zoprno znamenje krščanske vere, postane ves divji, prime za križ in ga vrže od sebe grozno preklinjevaje. Nato zgrabi Tuana za vrat hoteč ga zadaviti. Pa moči ga zapuščajo, oko mu ugaša, kri se vlije iz njegovih ust — in zgrudi se mrtev na posteljo. (Dalje prih.)

Smešnica.

Učenca so vprašali v šoli: »Kako je očetu ime?« Učenec odgovori: »Ta stari.« »Kako pa materi?« »Baba,« odvrne učenec. Na vprašanje učiteljevo, kako je to, odgovori učenec: »Moja mati nikoli očetu ne pravijo drugače, nego 'ta stari,' a oče materi tudi ne drugače, nego 'baba'. — »Če je temu tako, kako pa pravijo tebi?« vpraša učitelj dalje. »Meni pravijo koštrunček,« odreže se učenec veselo. Seveda se je po šoli vse od srca smijalo.

Herold, ki je govoril za ta proračun rekoč: »Ko smi mi Čehi zahtevali česke srednje in visoke šole, se nam je tudi venomer ugovarjalo: »Saj nimate učnih knjig, nimate učiteljev!« Pa glejte, zdaj imamo vse! Tako se zdaj tudi Slovincem ugovarja, češ, da nimajo ničesar. Toda vlada je dolžna pripraviti to, kar Slovenci potrebujejo.

Samo po sebi je umevno, da bi slovenski poslanci ne mogli storiti večje nespameti, kakor če bi v zdajšnjih razmerah izstopili iz večine državnega zbora. Komu bi s takim izstopom pomagali? Svojim največim sovražnikom. Kajti nemški naprednjaki in nemški narodnjaki ničesar bolj ne želijo, kakor da vržejo zdajšnjo vlado z jednim českim in dvema katoliškima ministroma. Oni iščejo le priliko, da sami zasedejo ministrske stole. Gotovo pa je, da če pade vlada grofa Thuna, potem pridejo na krmilo najhujši nasprotniki naše narodnosti. Bomo li morda Slovenci večo podporo imeli pri nemških liberalcih ali socijalistih, kakor pri naših dozdašnjih zaveznikih, Čehih in Poljakih? Ali nam bo morda pomagal pustolovec Stojalovski? Menim, da je zdaj vsem jasno, da so modro ravnali oni udje »zveze«, ki so zahtevali, naj se poprej dogovoré z vlado in z desnico, preden storijo osodepolni korak ter izstopijo iz družbe Slovanov in katoliških Nemcev. Dogovorili so se in prišli do prepričanja, da bi bila za nas gotova poguba, če se zdaj ločimo od svojih dozdašnjih zaveznikov.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Kuga na Dunaju.

Veliko vznemirjenost je vzbudila po celi državi nepričakovana, grozna novica, da se je na Dunaju prikazala kuga. V delavnici zdravnikov so imeli živalice, kojim se je s kužnimi glivicami vcepila kužna bolezen. Sluga Anton Bariš se je dotaknil okužene živalice ter si pozneje pozabil brčkone umiti roke pred jedjo. In tako si je našel kugo. Sprva se je mislilo, da ima pljučnico, še le pozneje so spoznali kugo. Hitro so ga dejali v osamljeno sobo in z njim vred zdravnika dr. Müllerja ter dve strežnici. Barišu ni pomagala več zdravniška pomoč. Moral je umreti. Pri njem pa je zbolel tudi njegov zdravnik dr. Müller in tudi on je že v nedeljo zjutraj umrl ter bil v pondeljek z največjo previdnostjo slovesno pokopan. Zajedno z dr. Müllerjem so zbolele strežnice Pecha, Hohegger in Göschl. Pri Pechi se vsako minuto pričakuje smrt. Ona mora veliko trpeti. Pri Hohegger in Göschl se še bolezen ne kaže zelo hudo. Tem bolnicam strežejo usmiljene sestre in jedna izmed njih, sestra Vilfrieda, je že tudi zbolela, vendar še njeno stanje ni nevarno. Dva dunajska duhovnika sta se prostovoljno oglasila, da opravljata vse potrebne duhovniške posle pri nevarnih bolnikih. Ukrenilo se je vse potrebno, da se kuga ne razširi dalje. Dunajski in tuji učenjaki so mnenja, da ni nikake nevarnosti, da bi se kuga mogla razširiti.

Česko. Pri kontrolnem shodu v Vinogradih se je oglašil sourednik »Narodnih Listov,« Vaclav Kloufar mesto s »hier« z besedo »zde« (tukaj), zato je moral za dva dni v ječo. Tudi medicina Kalik in Janč sta se odzvala z besedo »zde!« Obsojena sta bila takoj v dvanedevno ječo, poostreno z železnimi okovi. Pravijo sicer, da je nemščina izključno poslovni jezik naše soldateske, toda vsak ve, da vkljub temu uživa na Ogrskem tudi mažarščina veliko spoštovanje v vojaški službi. Čehi si mislijo, če je nemščina in mažarščina za vojake dobra, zakaj bi ne bila tudi češčina. Kdo bi jim zameril? Tudi na Kranjskem v Ribnici se je včeraj javil jeden kontrolovec s »tukaj« in ne s

«hier». Bil je zaprt. Poslanci bodo ugovarjali takemu ravnanju.

Kranjsko. Deželni poslanec v mestni skupini Kranj-Škofjaloka je bil včeraj izvoljen ravnatelj Ivan Šubic. Protikandidat je bil kurat Ant. Koblar, ki je dobil le 38 glasov manj.

Štajarsko. Graški mestni zbor je jednoglasno izvolil županom prejšnjega župana dr. Grafa. — Višje nadsodišče se še vedno brani slovenskih razprav. Naj se le, tem prej dobimo svoje nadsodišče v beli Ljubljani.

Vnanje države.

Francosko. Brissonovo ministerstvo je odstopilo. Zmešnjava v Parizu je velika. Ne ve se še, kdo bo Brissonov naslednik.

Špansko. Listi poročajo, da mislijo pristaši Don Karlosa, koji preži na kraljevski prestol, napraviti ustajo, kadar bodo mirovne obravnave med Španijo in Ameriko sklenjene. Vse je neki že pripravljeno za upor.

Kreta. Turške čete so morale ostaviti Kreto. Sedaj je zopet na dnevnem redu vprašanje, kdo postane glavni guverner na Kreti. Največ upanja ima grški princ Jurij, ker ga podpira Rusija. Povodom zadnjega bivanja ruskega vnanjega ministra Muravjeva na Dunaju se je govorilo tudi o tej zadevi.

Cerkvene zadeve.

Kaj je katoliška cerkev za človeštvo storila?

(Apologetični pogovori.)

II.

Neizrečeno žalostno je bilo družbinsko in socialno življenje pri starih paganih. Tudi olikani Grki in Rimljani z vsem svojim napredkom niso zboljšali pretužnih razmer. Žene so bile brez vseh pravic. Izključene so bile od vsake izobrazbe, v javnosti se niso smele prikazati. V hiši niso bile blage gospodinje, temveč le sužkinje, podvržene brezpogojno možem. Po nazorih starih, in deloma tudi novodobnih paganov je žena bitje nižje vrste, kakor pa mož —

A kaj bomo rekli, oziraje se na paganstvo, ako pogledamo suženjstvo, ki je bilo vpeljano pri vseh paganih? In sicer ne samo vsled kake nezakonite razvade, temveč postavno po različnih državnih zakonih je bilo suženjstvo vpeljano. Sužnji se niso nahajali le tu in tam, temveč povsod, v vsakem mestu, vsaki vasi, v vsaki družini jih je bilo primeroma ogromno število. Dve tretjini vsega človeštva ste nosili brezmejno žalosten suženjski jarem. Dve tretjini vseh ljudi ste ječali in zama v zidanih verigah najkruतेjše hlapčevstva. Neverjetno se nam zdi, kako so mučili sužnje. Tržili so ž njimi, kakor z živino; ako je bil suženj krepke in močne postave, bil je vreden 20-30 gl. našega denarja; le najlepše mladeniče prodajali so tudi po 500 do 600 gl. V hiši je bil suženj, se vé, popolnoma brez vseh pravic. Gospodar ga je smel, kolikor je hotel bičati, tepsti, ako mu je nagajal, tudi ubiti ga. V dobi «zlatih» rimskih cesarjev, v prvem stoletju po Kristusu, so imeli bogati Rimljani v albanskih gorah velike ribnike, v katerih so ribe krmili z mesom zaklanih sužnjev. Da je smel gospodar sužnje obojnega spola zlorabiti za vsaki, tudi najgrši namen, ali jih prodati, kadar se mu je zljubilo, je ob sebi razumno.

Nadalje. Pri paganskih narodih je bilo povsod dovoljeno odmetanje slabotnih otrok. Mati je smela otroka, ki se ji ni dopal, odvreči; vrgla ga je v vodo, kar dandanes še Kitajci delajo, ali ga je pa pustila v gozdu, da so ga požrle divje zverine. Milijoni otrok

so se na tak način grozovito pokončali. Takim, omilovanja vrednim otrokom so bili enaki starčeki, ki za delo niso bili več sposobni; po mnenju starih paganov niso imeli več pravice živeti. Bolnišnic, hiralnic in enakih dobredelnih zavodov ni bilo nikjer; tak starček je bil toraj najubožnejše bitje; kdor ga je ubil, storil je po paganskih nazorih celo dobro delo.

V take socialne razmere postavil je Bog katoliško cerkev. Nepopisno žalostne so bile. Ljudje niso imeli niti pojma o ravnopravnosti. Celo pojem o človeku samem ni jim bil jasen. Večino ljudi so imeli vkovano v sužnjost, iz katere se ni bilo lahko mogoče rešiti.

Kje bi bil našel takrat prostost v pravem pomenu? Kje je sijalo takrat solnce zlate svobode? Nikjer, nikjer v celem paganstvu ne. Kdor po paganstvu hrepeni, on želi sebi in milijonom svojih bratov in sester krute verige strahovitega suženjstva.

Je-li človek svobodoljuben, ki si paganstvo nazaj želi? Je-li on prijatelj človeštva? On ne ve, kaj dela! . . .

Katoliška cerkev je svojo vzvišeno nalogo takoj razumela; najprej je bilo treba človeštvu razložiti pojem človeštva, pojem enakopravnosti. Pokazala je, da smo si vsi enaki, da smo vsi bratje in sestre v Kristusu, odkupljeni z dragoceno krvjo nebeskega Odršenika. Po njenem nauku ni razločka med paganom in med judom, med prostim in sužnjem, med ubožcem in bogatim; vsi imamo iste pravice, isto veljavo, isto sposobnost pred Bogom. Samo čednost, dobra dela, lepo življenje so merila, po katerem se meri večja ali manjša vrednost človekova.

O blaženi nauk, zlato, neprecenljive besede! Blagor cerkvi, ki jih je s svojim Izveličarjem prva izgovorila in prva začela, po njih ravnati. Kamorkoli je segel nauk katoliške cerkve, povsod so izginile prejšnje paganske zmote. Družbinsko življenje se je uravnalo; žena je postala z možem enakopravna; otroci, bodisi zdravi ali bolani, so postali dragocen zaklad v družini, njih življenje bilo je sveto; grehi, ktere je prejšnji vek proti njim zakrivil, so z razširjenjem katoliške cerkve hitro, takoj ponehali.

Najhujši boj je imela sveta cerkev proti suženjstvu. Stoletja so pretekla prej, kakor je bila izbrisana iz knjige življenja ta največja sramota človeškega rodu. Cerkev suženjstva ni mogla hipoma premagati, ker je na njem slonel celi prejšni družbinski in socialni red. Vendar je z njenim razvojem začelo polagoma i suženjstvo ginevati. Apostol Pavel je s svojim ganljivim pismom do Filemona izprosil prostost sužnju Onezimu; po Filemonovem vzgledu ravnali so se mnogoteri mesčani v Aziji, ki so iz krščanske ljubezni oprostili svoje sužnje. Ker cerkev ni mogla na mah suženjstva odpraviti, skušala je ta svoj namen polagoma z različnimi sredstvi doseči. Zapovedala je, da gospodarji ne morejo pri spovedi odveze dobiti, ki imajo v svoji hiši sužnje. Gospodar, ki s sužnji kupčujejo, je pa izobčila. Na tak način ni mogel nikdo izmed kristjanov sužnjev imeti ali pa ž njimi tržiti. Suženj, ki je bežaje pred svojim gospodarjem v cerkev pribežal, je bil s tem oproščen. Kdor je sužnja umoril, je za 2 leti izgubil vse pravice pravovernega kristjana, niti prositi ni smel za zopetni vsprejem v sveto cerkev.

Samostani so bili pozneje najvarnejše pribežališče za sužnje, tisoči so dobili v njih svojo prostost. V novejšem veku so začeli Portugizi in Španci s sužnji zopet kupčevati, takoj je proti njim nastopila z vso strogostjo katoliška cerkev. Kdo ne pozna v tem oziru plemenitega škofa Lav Casas, ki se je celo življenje trudil, da bi suženjstvo ugonobil.

Cerkev je ustanovila tudi posebne meniške redove, katerih vzvišeni namen je bil: po paganskih krajih sužnje odkupovati ter jim podeliti zaželjeno prostost. Tako človekoljubni so bili menihi, da so se zaobljubili

sami ostati v sužnjosti, ako s tem le kako človeško bitje iz sužnjosti rešijo.

Kdo je toliko storil za prostost človeškega roda? Kdo je priboril po stoletnih bojih dvema tretjinama vseh ljudi zlato svobodo? Kdo je razbil verige najubožnejšim ubožcem, sužnjem?

To je bila naša katoliška cerkev!

D. A. M.

Gospodarske stvari.

Nekaj črtic o trti in vinu.

(Dalje.)

Francoz Petiot je tropine preiskoval in našel, da še v njih po odstranjenju mošta 5krat več tvarin ostane, kakor jih je z moštom odušilo, ter le samo sladkor in alkohol manjkata. Ako se torej nalije na tropine toliko vode, kolikor se je mošta odušilo, ter pusti par dni ali vsaj 24 ur namakati, med tem pa večkrat, namreč na vsaki dve uri dobro premeša, se vse tvarine, ki so v tropinah ostale, raztope. Na ta način dobimo neko vrsto mošta, ki se od prejšnjega le nako v tem razločuje, da mu primanjkuje sladkorja. Ta se mu pa na sledeči način doda. Ako hočeš imeti iz tega mošta dobro vino, dodaj mu 20 odstotkov sladkorja. Ta se naj poprej razpusti, in še le tekočina vlije v sod. Nikakor pa ne kaže sladkorja mešati med tropine, dokler se namakajo, ker se ga preveč razgubi. Tako je delal Petiot, tako so začeli drugi Francozi, tako delajo gorniki na Avstrijskem, in enako poskušajo tudi naši vinogradniki. Petiot je trdil, da se to drugo vino ne razločuje mnogo od prvega, ako je le dobro narejeno. Jaz sam sem že pomagal pripravljati takšno pijačo, ter jo poskušal, ko je bila kakšne 3 tedne stara in pripoznati moram, da se ni od pravega vinskega mošta razločevala. Kmetje, poskusite in dajte se poučiti od drugih, ki so takšno pijačo že delali. Seveda se vam sprva to smešno zdi, in marsikateri si misli, da vode ne bo pil, pa sodite še le potem, ko ste pijačo že poskusili. Razume se samo od sebe, da mora biti vse pravilno narejeno. Posebno se mora paziti, da ne bo premalo sladkorja. Polovnjak dobro narejenega takšnega vina bi prišlo povprečno na 10 gl.

Pripoveduje se, da so Kinezi pridelali nekdanj toliko vina, da je cesarski namestnik Kya enkrat v pijanosti dal izpustiti iz enega manjšega ribnika vso vodo, potem ga pa zaukazal napolniti z vinom, na to skočil s 300 prijatelji v njega, da bi vendar imel enkrat vina dovolj. V Kini je bilo enkrat strašno veliko vinogradov. Ker so pa že skoraj vsi ljudje pijanci postali, so v 5 stoletju cesarji strogo zaukazali, da se mora vse vinske trte vničiti. In to se je tudi zgodilo. Čez 100 let potem pa ni bilo ne vina ne trte v tem lepem kraju.

Kakšno starost pa dočaka kaj vino? Vsaka stvar, ki je dozorela, ostane nekoliko časa na tej stopinji, potem začne pojemati, na zadnje pa razpade v prvotne dele. Tako je tudi z vinom. Slabejša vina dozore v drugem letu, močnejša pa še le v 4 ali 5. Slabejše vino ostane do 4. leta, močnejše pa do 10. leta nespremenjeno. V kleti pa, kjer ga shranjujemo, moramo skrbeti, da je po leti in po zimi vedno ista temperatura, ker bi se nam pri višjih stopinjah temperature začelo vino vzdigovati in z drožami mešati, ki jih vedno, ako še tako skrbno pretakamo, ostane nekaj v sodu. Čez 10 let staro vino pojmlje, zgubi svoj boket in postaja vedno bolj vodeno. Dalje ga torej ne kaže shranjevati.

Slaba vina se dajo tudi na več načinov zboljšati, tako da se zmešajo z dobrim, potem da se jim doda sladkor ali pa tudi alkohol. Tukaj pa hočem le samo eno vrsto zboljšanja natančneje omeniti, namreč ono po električni poti. Leta 1868 je treščilo na Francoskem v neko klet in razbilo sod na-

polnjen z vinom. Tla v kleti so bila kame- nita in na eno stran viseča, kjer se je tudi po streli raztrešeno vino zbralo. Vincar vino spravi, ga okusi in zapazi, da je veliko boljše od poprejšnjega in sicer za toliko, da ga trikrat dražje proda, kakor prvega. Z elek- triko so delali pozneje nekateri poskuse in trdili, da se elektrizovano vino hitro čisti, hitreje dozori in močnejši boket dobi.

(Konec prih.)

Dopisi.

Ponikva. (Kocenova slavnost.)

Na Ponikvi smo obhajali, kakor ste Vi, gosp. urednik, že zadnjokrat nakratko naznanili, 16. oktobra Kocenovo slavnost z odkritjem spominske plošče omenjenega slavnega zemlje- risca. Sicer nas je pri pripravljanju slavnosti motil neprestani dež, in bali smo se, da se bode cela slavnost popolnoma v vodo spre- menila, vendar je ravno takrat, ko se je imelo odkritje vršiti, dež prenehal in šve- čanost se je vršila nepričakovano dobro.

Slavnastni govor je imel g. D. Hribar iz Celja. V kratkih potezah je narisal Kocenov životopis ter nam opisal njegovo osebo in njegov značaj. Potem je pa v navdušenih besedah proslavljajal Kocena kot kartografa ali zemljepisca ter pokazal kolikega pomena in upliva je bilo Kocenovo delo, njegov atlas. Pokazal je, da Kocen ni bil Nemec, kakor se je mislilo vedno popreje, ampak, da ni bil le samo rodod Slovenec, ampak, da se je tudi čutil vedno vnetega, zvestega sina matere Slovenije. Koncem se je plošča od- krila med strelbo in slava-klici. Občinstva je bilo oziraje se na dež prav obilo. Posebno se imamo zahvaliti za obisk gospodom iz Celja, Št. Vida in iz daljnega Čadrama, Oplotnice in Kibelna.

Odkrita plošča je delo ljubljanskega kamno- seka Vinkota Čamernika in je vse občinstvo zadovoljilo s prav okusno in umetno izpeljavo, kakor tudi s ceno, katera primeroma ni vi- soka. Izdelovatelja tudi drugim toplo pri- poročamo.

Iz Gradca. (Graški Slovenci.)

Ko sem se pred kratkim časom pripeljal iz Dunaja v Gradec, sem se z veseljem oziral po tem lepem mestu, v katerem sem nekdanj štiri leta preživel. Dosti bolj prijetno se mi je dozdevalo tu nego na velikem Dunaju. Čisto domač se mi je dozdeval Gradec; saj pa sem tudi pogosto slišal govoriti miloglasni svoj materin jezik. O koliko Slovencev živi v tem mestu! Gotovo jih je do 30.000. Obrtniki n. pr. čevljarji, krojači, so skoraj po mnogih ulicah sami Slovenci, to pričajo napisi. Mnogo je ulic, kjer je več slovenskih imen nego nemških. Sicer pa v vseh raz- ličnih strokah najdeš mnogo naših ljudij. In koliko je tukaj naših dekel, kuharic, hlapcev, koliko naših delavcev!

Žalostno je za nas, da graški Slovenci niso nič organizovani. Sicer imamo tu štiri slov. društva, ali ta so za naše dijake in olikance. Peto društvo »Edinost« za delavce je že preminolo. Ni ga torej nobenega društva v Gradcu za naše priproste ljudi, ne zabav- nega, političnega še manj. Malo število Čehov ima v Gradcu celo svojega »Sokola«, hrvatski delavci imajo tu svoje pevsko društvo »Slavulj«, mnogoštevilni Slovenci pa nič. Je-li potem čudo, da se v tem mestu na tisoče Slovencev prizgubi in potujiči?

Žalostno je tudi, če pomislim, koliko naših deklet se v tem zapeljivem mestu, ki gledé na nravnost pač ni na najboljšem glasu, dušno in telesno pogubi in izpridi. Z žalostjo mnogi slovenski stariši mislijo na oni dan, ko so z lepimi nauki odpustili nedolžno svojo hčerko v Gradec, kjer je pozabila sredi za- peljivega sveta opominov ljubih starišev in izgubila svoje poštenje. To tudi ni tako težko. Za 20.000 do 30.000 Slovencev v Gradcu ni nobene slovenske božje službe, ni duhovnikov,

ni za Slovence vsaj od škofijstva določenih spovednikov, da si bi bilo takih več na raz- polaganje. Škofijstvo v Gradcu se žal niti ne zmeni, da bi kaj storilo v duhovnem oziru za naše ljudi, ki tam po vrsti izgublajo vero, ker ne vedo, kje bi mogli opraviti svoje po- božnosti in krščansko dolžnost v svojem ma- terinem jeziku. Vprašam, kje se na Sloven- skem le približno taka krivica godi Nemcem v verskem oziru, kakor našim Slovincem v Gradcu?! Že škof Slomšek je to grajal in se bitko pritoževal nad to krivico. Ali smemo upati, da bo v prihodnosti bolje?

Razvanje pri Mariboru. (O mar- sičem.) V nedeljo, dne 2. vinotoka smo obhajali pri nas praznik sv. Mihaela kolikor mogoče slovesno. Kakor vsako leto se je tudi tokrat po vasi za smodnik pobiralo, da bi se med sv. opravilom streljalo. Nabrali smo lepo svoto, streljalo se pa vendar ni, to pa raditega, ker je g. župan menil, naj se letos radi žalostnega dogodka, ki se je v cesarski rodbini zgodil, streljanje raji opusti. Že prav, zlasti, ker se nabrani denar name- rava v druge dobre namene uporabiti. Kar nas je pa ta dan silno užalostilo bilo je to, da smo popoldne slišali iz znane gostilne Č. hripave glasove piskačev, vablajočih mladino na ples. Aha, streljati se ni smelo, pač pa plesati ob glasni godbi. Pa kdo je le neki onemu gostilničarju dal dovoljenje ali li- cenco za godbo. Župan? Ne, ta mu je ni dal. Dovoljenje je dobil v Mariboru pri dotičnem uradu. Vrlemu županu moramo izreči očitno zahvalo za njegovo patrijotično nastopanje, in nič ne dé, če takrat ni bilo spremljano s potrebnim uspehom. Sploh se kaže, da hoče naš župan vestno in redno voditi ob- činske posle. Ravno zaraditega, ker upošte- vamo njegovo razumno delovanje, hočemo ga opomniti na največji nedostatek v naši občini, namreč na našo nemško šolo. Ali ni to nespametno, da se slovenski otroci, hitro ko pridejo v šolo, začnejo mučiti z nemškim jezikom? Vsi predmeti se jim prednašajo v nemščini, a otroci znajo le slovenski. Otroci vsled tega ne razumejo učitelja, oni ne sledijo poučevanju, zato se tudi ne razvijajo duševno tako lepo, kakor bi se morali in kakor bi se tudi lahko razvijali vsled svojih zmožnosti.

In ker tukajšnji otroci zaostajajo v du- ševnem razvijanju, je velika škoda za naš kraj. Zakaj pa ginevajo naši domovi, zakaj pa potujejo neprestano naša kmečka posestva v meščanske roke? Ali so mestjani prid- nejši kot mi? Ne, a duševno so boljše razviti. Nemški mestjan hodi v nemško šolo, ker le nemški razumi. Predmetom, ki se mu pre- davajo, se vsled tega lahko dobro priučijo, on ne zaostaja, ampak duševno napreduje. Pri nas pa se otrok pošlje v nemško šolo, in tam nemo gleda in posluša nemško govor- jenje učiteljev, ne da bi jih razumel. Otroek se vadi le nekoliko v nemškem jeziku, a kaj koristnega se v drugih predmetih ne nauči. Zato pa ga mestjan povsodi lahko preslepi in ogoljufa. Gospod župan, skrbite, da se naredi red v naši šoli. Naj se že par ur na teden učijo otroci nemščine, a zaradi- tega še ni treba, da bi moral biti ves pouk v nemškem jeziku. S tem se otroci le zadr- žujejo v duševnem razvijanju. V Razvanju mora biti če ne popolnoma slovenska, pa vsaj utrakvistična šola. To zahteva naš gmotni in duševni blagor.

Poljčane. (Delavsko podporno društvo v Celju) je priredilo v nedeljo dne 23. oktobra osnovalno zborovanje svoje prve podružnice v Poljčanah. Udeležba de- lavcev posebno pa kmetov je bila v primeri s prostori Gajšekove gostilne skoraj prevelika, tako da jih veliko v hiši niti prostora ni našlo. Bili so pa tudi govorniki navdušeni, da se nobeno uho ni utrudilo poslušati nad tri ure trajajoče izborne govore in razprave, in zaslužno je bilo ploskanje in odobravanje, katero sta za svoje besede žela posebno č. g. Jožef Kržišnik in g. dr. Karlovšek. Zani-

malo je poslušalce pa tudi razlaganje pravil po g. Ivanu Rebeku. Pristopilo je takoj 41 rednih, 8 podpornih udov in 3 ustanovniki. Na to je bil z navdušenjem enoglasno izvoljen načelnikom poljčanske podružnice č. g. Anton Šebat, kapelan v Poljčanah, ki se v kratkih, jedernatih besedah zahvali za čast in za zaupanje, povdarja važnost in namen novega društva ter predlaga še sledeče odbornike v svojo pomoč: Simon Leskovar, mizar v Pod- loču, Jožef Detiček, župan v Poljčanah, Ant. Srabočan, kapelan v Laporji, Karol Stupan, posestnik v Laporji in Janez Debelak, po- sestnik v Lovniku.

Upamo, da se bode število udov v kratkem več kakor podvojilo, posebno ako se vrli Laporjani z nami združijo. Častno so bili pri tem zborovanju zastopani koreniti Laporjani, ki so skupno okolu 50 mož čez gorice prikorakali; istotako so se na vozev pripeljali probujeni Oplotničani in Koblčani; opazili smo vozove iz Slov. Bistrice, Loč in navdušilo nas je vrlo omizje naših najbližnih bratskih sosedov iz senčnatih Studenic. — Bratska Vam hvala!

Zunanjim našim somišljenikom pa se že danes naše društvo priporoča, da nas blagohotno podpirajo. Zdaj bodete šli v kratkem slovenski krčmarji in vinski trgovci vino nakupovat, oglasite se le pri našem društvu pismeno ali ustmeno, Vam bode priporočalo poštene kmete in ne prekupce. Drugi potrebujete druge reči, kakor les, ali ponujate jih na prodajo, naznanite slovenske tvrdke, slovenski trgovci naznanite društvu svoje blago, ki lahko skupno za več udov naroča. Zopet drugi se pripeljete v Poljčane, da se z vozom podaste naprej ali proti Slatini, ali proti Konjicam, ali proti Makolam, naznanite to našemu društvu, ki Vam bode oskrbelo ceno vožnjo na vse kraje pri svojih udih. Nekateri kočjaži so zelo nam nasprotni, zakaj bi oni zaslužek našim udom jemali. Pri tej priliki Vam tujcem lahko, če hočete mirno brez napadov se odpočiti in pokrepčati, priporočam te-le gostilne: pri kolodvoru gostilno Mahoriča in ne daleč proč na cesti proti Studenicam narodno gostilno Franca Gajšeka; v vasi Poljčanah pa pri- poročamo gostilno g. Fr. Hartner-ja in g. Franca Kamplna. V okolici so pa itak vse gostilne dobre.

Iz Stoperc. (Marsikaj.) Na splošno željo župljanov obhajal se je pri nas od 20. do 27. septembra sv. misijon, katerega sta vodila dva č. oo. lacarista iz Celja. Vkljub obilnega dela se ga je ljudstvo prav pridno udeleževalo. Presrčna zahvala bodi č. oo. lacaristom in vsem drugim č. gg. spovednikom za obilni trud, ki bode gotovo obrodil mno- gobrojen sad!

Da se naš občinski odbor v Stopercih zavéda svoje slovenske narodnosti, jasno priča soglasni občinski sklep v seji z dne 16. t. m., prositi za vseučilišče in nadsodišče v Ljubljani in dvojezični pečat in ravno take tiskovine na pošti v Rogatcu. Te prošnje so se že tudi odposlale. Ob enem pa prosimo sosedne občine Čermožiše, Nadole, Sv. Florjan, Sv. Rok in dr., da kakor hitro mogoče skle- nejo enake prošnje, posebno da prosijo c. kr. poštno ravnateljstvo v Gradcu za slovenski pečat in slovenske poštne tiskovine na rogaški pošti. To bi bilo le pravično!

Naše gorice so nam letos hvala Bogu obrodile precej sladkega grozdja, ki daje dober mošt; upamo, da se v kratkem oglasi- sijo vinski trgovci ter nam za pošteno plačilo odnesejo dobro blago. Slednjič omenim, da se je tudi pri nas primerno obhajala šolska jubilejna slavnost ob koncu šolskega leta. Več učencev in učenk iz drugega razreda in ena učenka iz prvega razreda je v vezani in nevezani besedi prav dobro slavilo našega cesarja-jubilanta. Gotovo ostane ta dan vsem šolarjem in pričujočim starišem v najlepšem spominu.

Razne stvari.

Domače.

(Mil. knez in škof) so v nedeljo blagoslovili kapelico mariborske realke. Pri opravilu so bili navzoči vsi predstojniki različnih mariborskih učnih in vzgojevalnih zavodov.

(Zavedne občine.) Trbovljski občinski odbor je v svoji zadnji seji sklenil odposlati na dotična ministerstva prošnji za ustanovitev vseučilišča in nadsodnije v Ljubljani. Dotični prošnji sta se že odposlali državnemu poslancu vitezu Berksu. — Občine Luščka vas in Stanovsko pri Poljčanah so poslale prošnje za slov. vseučilišče in nadsodišče v Ljubljani, za slov.-nemške napise na postajah Spodnjega Štajerja in za slov.-nemške napise in pečate pri poljčanski pošti.

(Iz poslanskih krogov) se nam piše, da je najboljša, ako se prošnje za nadsodišče in vseučilišče napravljajo na državni zbor in ne na dotična ministerstva. V ministerskih uradih se založijo, a v zbornici se pridenejo vsaj v sejne zapisnike. V toliko se todo torej morali podani obrazci za prošnje spremeniti, da se namesto ministerstev imenuje državni zbor. Objednem se nam tudi piše, da je sedaj najugodnejši čas, da gg. kateheti vložijo petecije za spremembo nesrečnega § 3. Iz Českega prihajajo enake prošnje posl. Žičkarju že v prav obilnem številu.

(V Solčavi) se je pokopališče zdatno razširilo ter v nedeljo 16. okt. blagoslovilo po domačem župniku Mih. Schmidu ob asistenci župnikov Dekortija in Lekšeta. — Poljski pridelki bi razven krompirja še ne bili za naše gorate kraje letos preslabi, ali kaj ko jih spravljati ne moremo vsled vednega deževanja. Hudourniki rijejo kamenje in zemljo v dolino. Savinja je jako narastla, ter se je bati, da se bo cesta na večih krajih razrušila in ves promet vstavljen.

(Iz Merčnesele.) Dne 8. oktobra je neki Janez Seme iz Št. Lenarta pri Zabukovju hotel pretepati Antona Zvonarja. Ker mu je pa Zvonar ušel v hišo svojega brata, je pa Seme skozi duri prodril do njega, da bi ga natepel. Komaj se mu posreči, da dobi roko skozi malo odprte duri, kar ga vdari Zvonar s sekiro po roki nad komolcem, da se je malopridnež zgrudil na tla. Govori se, da je roka malone celo odsekana.

(Iz Jelovca) se nam piše: Letošnja setev in žetev, posebno branje se je prav slabo obneslo, ker je toča dvakrat prav hudo gospodarila tako, da bodejo ljudje dačo težko plačevali. Prav ugodna je torej novica, da se je zemljiščni davek skoraj za četrtno znižal, za kar se utegnemo ne samo predstojniku Hladeju, ampak tudi svojemu poslancu zahvaliti. Da se še precej dobro gospodarji, se lahko pri cestah razvidi, kjer se je precej storilo, ker sta tudi okrajni in deželni odbor nekaj pripomogla. — Prihodnji četrtek, dne 3. novembra ob 2. uri popoldne se bode v Jelovski srenji nov zastop volil in sicer v Wiesthalerjevi gostilni. Ker je ta volitev kaj važna, pričakujemo zdatne vdeležitve, drugače bi utegnil znani vojskovodja s svojimi kurami zmagati. Tedaj na svidenje v obilnem številu.

(Iz Mozirja.) Zadnje nedeljo zvečer začel je goreti Goričarjev kozolec v Mozirji in kmalu potem se je užgal tudi sosednji Lukov kozolec, da je bil v veliki nevarnosti stolp požarne brambе. Večji požar zabranile so posebno one brizgalnice naših sosedov iz Rečice in Nazarija, zakaj naša brizgalnica je le deloma gasila, ena je pa počivala. Ta požar je že deveti v okraju eno uro hoda na okoli. Splošno mnenje je, da brez dvojbe zažiga hudobna roka.

(Različne stvari.) Čudovit izabelin trs. Šest let star trs, ki je rodil predlanskim štirjak, lani polovnjak grozdja in letos 290 litra mošta. Razprostira se na desno in levo od 10—12 metrov in naprej do 6 metrov.

Raste na dvorišču kmeta M. Ž. pri sv. Lovrencu na Dr. p. Zupečja vas št. 2. Vsak se lahko prepriča.

(Ljutomer.) V tukajšno šolo realko se bodo vsprejemali učenci v petek dne 4. novembra t. l. ob 9. uri predpoldnevom; naglasiti se je v učni sobi na glavnem trgu v Ljutomeru. Učenci, kateri vstopijo na novo, naj s seboj prineseo zadnje šolsko naznanilo.

(V Zrečah) je nagla voda letos dne 5. julija povzročila škode za okoli tisoč goldinarjev, ker je v Korotančah poškodovala veliko zemljišča, v Vauknah si je zadelala staro strugo ter si po cesti izkopala novo pot v Dravinjo, a lesa je sporazplavalo v vrednosti za 600 gld. Dne 19. oktobra pa je Dravinja s seboj vzela celó nekega človeka. Zvečer po temi se je 34 let stari gluhomutec Anton Sivnikar napotil k sosedu čez reko. Siromak je po nesreči padel z brvi v reko ali kako drugače zabredel v vodo in odplaval, našli so ga še le sledeči ponedeljek.

(Nevihta in požar.) 19. t. m. zjutraj je v gornji-savinjski dolini silno deževalo in bliskalo, zagromelo je pa dvakrat tako hudo, da se je zemlja stresla in šipe zazvenele. Treščilo je v Slatinškovo gospodarsko poslopje v Spodnji Rečici. Plamen je nastal hipoma, kakor bi vzel klobuk raz glave. Štiri brizgalnice so prihitele z nenavadno hitrostjo na pomoč, t. j. Turnšekova, dve iz trga in podbrežanska. Domača gospodinja je izgubila zavest, tako silno se je prestrašila. Konja sta bila omotena, vendar so ju rešili. Zgoreli so hlevi, ki so bili najbolj slabo zavarovani. Zavarujte torej vse svoje reči, posebno priporočamo izvrstno katoliško unijo.

(Gospod Jožef Weingerl), veleposestnik v Jarenini, je umrl zadnji ponedeljek, 85 let star. Bil je to mož, kakršnih je gotovo malo na Slovenskem. Kot izredno pobožen in darežljiv kristjan, kot goreč in navdušen narodnjak je bil steber Jarenine, nje čast in ponos. Njegov pogreb, ki je bil včeraj, je vodil mil. prost ptujski, Jožef Fleck. Naš list bo prinesel o tem vzglednem možu obširnejši životopis. N. v m. p.!

(Občina Jarenina) je v svoji seji dne 16. oktobra soglasno sklenila, prositi visoko c. kr. vlado za slovensko vseučilišče in nadsodišče v Ljubljani. Isto je sklenil odbor »kat. slov. političnega in gospodarskega društva«. Prošnje smo poslali gosp. poslancu Fr. Robiču, da jih ta izroči dotičnima ministroma. Čast, komur čast!

(Trgatav v Jarenini) je bila letos še precej dobra, čeravno je nekaterim toča veliko vzela. Ljudje so zadovoljni; vsak je nabral več nego je pričakoval. Prodaja se 15—20 kr. liter.

(Iz Celja.) Preteklo nedeljo blagoslovila sta se pri Sv. Miklavžu slovesno dva nova zvonova. Kumovala sta gg. Jezernik, po domače Grenadir in A. Walland, trgovec v Celji; zvonik je kaj okusno v gotskem slogu prenovljen.

(Oechs in njegovi »gospodje«) se bližajočih volitev v okrajno bolniško blagajno strašno bojijo. Prvi začel je razpošiljati na slovenske ude te blagajne pozive k izstopu. Česar si človek v obupnosti vsega ne domisli! Tega seveda nobeden storil ne bode, zmagati mora biti naša.

(Nov poslanec.) Kakor smo zadnjič slutili, se je zgodilo. Kot naslednik bivšemu državnemu poslancu Rusinu dr. Grobelskemu je izvoljen Poljak Moysa. Grobelski je bil ud naše zveze.

(«Naša straža.») Slovenski državni poslanci so sklenili, da se obhaja ustanovni občni zbor «Naše straže» v torek 15. nov. (sv. Leopold) in sicer «Katoliškem domu» v Ljubljani.

(Slovenski poslanec Pfeifer) je obhajal 25letn. svojega državnega poslanstva. Zbrali so se v ta namen skoraj vsi udje »zveze» dne 25. oktobra k prijateljskemu sestanku. Štirje narodi so zaslužnemu možu po svojih poslancih pri tej priliki čestitali: slovenski, hrvaški, rusinski in česki.

(Osebne vesti.) G. Alojz Knez, c. k. davk. oficijal v Mariboru je prestavljen v Celje, na njegovo mesto pride iz Celja gosp. Henrik Skrajnar, c. kr. davk. pristav.

(Duhovniške spremembe.) Župnijo Št. Kungote na Pohorju je dobil provizor Jurij Šelih in Sv. Jdrto nad Laškim, provizor Robert Vaclavik.

Društvene.

(Kletarsko društvo) vpisana za druga z omejeno zavezo, se imenuje novo društvo, katero ima namen vino in grozdje kupovati in prodavati. Sedež ima v Ormožu. Poleg vinorejskega društva, že kakih 8 let starega, bila je potreba ustanoviti tudi kletarsko društvo, da se pridelki naših vinogradnikov lažje spravijo v denar. V kratkem času svojega obstanka je društvo nakupilo vina po celem ormoškem okraju in le ormoškem, tako da ima tri pivnice napolnjene z dobro kapljico. Kdor želi kaj ljutomeržana kupiti, bodi opozorjen na denešnji oglas med inserati.

(Slovenke v Rušah in okolici!) Znano Vam je, da nameravamo ustanoviti žensko podružnico društva sv. Cirila in Metoda za Ruše in okolico. Društvena pravila je vlada že potrdila. Da se izvoli društveno načelnštvo in da bo moglo začeti društvo delovati, skliče se v nedeljo t. j. 30. t. m. osnovalni shod v gostilni g. J. Muleja zjutraj po prvi sv. maši. Na dnevnem redu je — 1. pozdrav, 2. oglaševanje k pristopu društva in 3. volitev načelnštva. Udi ženske podružnice so tudi lahko možki (§ 3. II. dr. prav.) Zdej je prilika, da dejansko pokažete, da ste prave Slovenke, da ljubite svoj rod in jezik. Naša podružnica bode nekako merilo, nekaka tehtnica Vašega narodnega prepričanja. Tudi tukaj veljajo besede: Kdor ni z nami, je proti nam! Na svidenje v nedeljo!

(Priporočilo.) Slov. katol.-delavsko društvo v Trbovljah omislilo si je majhen oder za gledališke predstave. Prav lično poslikal ga je slikar in pozlatar Miha Gerzina iz Kozjega. Dečo samo hvali mojstra. Namen teh vrstic je, opozoriti slavna društva na omenjenega slikarja, ako imajo kaj dela za njega. Bodite zagotavljeni, da dobite pridnega, spretnega, pa tudi cenega delavca. Narodnjak pa je od pet do glave. Prva predstava na novem odru se vrši najbrž v drugi polovici meseca novembra.

(Novo društvo.) Kakor smo že poročali, vrši se 30. oktobra po večernicah okoli 4. ure osnovalni shod »bralnega društva pri Sv. Marjeti niže Ptujca« v šolskih prostorih in sicer s sledečim vspeedom: 1. Pozdrav. 2. Slavnostni govor g. dr. A. Medveda. 3. Poročilo osnovalnega odbora. 4. Razlaganje društvenih pravil. 5. Vsprejemanje udov. 6. Volitev odbora. 7. Slučajnosti. Med posameznimi točkami pojejo slavnoznani pevci ptujske čitalnice. Po shodu prosta zabava v prostorih g. T. Mikla. K obilni vdeležbi vabi osnovalni odbor.

(Sto vrljih udov) že šteje »kat. slov. politično in gospodarsko društvo s sedežem v Jarenini, čegar II. shod pri sv. Jakobu v Slov. gor. se je zadnje nedeljo dobro obnesel. Več o shodu prihodnjič. Svoj III. shod priredi društvo v nedeljo dne 13. novembra pri Št. Ilju, na katerega že sedaj opozarja vse narodu zveste Šentiljčane.

(V Celju) priredi prihodnje nedeljo 30. okt. politično delavsko društvo »Naprej« zborovanje o pol štirih v »Narodnem domu«. Poročal bode drž. posl. g. J. Žičkar o drž. zboru, govoril pa g. Kržišnik o krščanskem socialstvu, g. dr. Karlovšek o narodnem gospodarstvu. Obilne udeležbe prosi odbor.

(Podporno društvo za slov. visokošolce na Dunaju) ima dne 12. novembra t. l. svoj 10. občni zbor v hotelu »zur goldenen Ente« na Dunaju, I. n. Začetek ob 7. zvečer. K temu se uljudno vabijo vsi na Dunaju bivajoči člani.

Iz drugih krajev.

(Morilec cesarice Elizabete.) Prve dni meseca novembra se bo v Genevi pred porotniki razpravljalo o umoru naše cesarici. Dosedaj ni smel morilec Lucheni z nikomur govoriti in občevati, sedaj se pa je dovolilo njegovemu odvetniku, ki ga bo pred porotniki zagovarjal, da sme zahajati k Lucheniju. Odvetnika pa si Lucheni ni hotel izbrati sam, ampak so mu ga prisilili, ker po zakonu mora imeti vsak obtoženeц pred porotniki svojega zagovornika. Sodnija je določila za ta nevhvaležen posel nekega italijanskega odvetnika. Lucheni se še zmeraj nič ne kesa zaradi svojega hudodelstva. Objednem z Luchenijem pridejo pred sodišče anarhisti Martinelli, ki je napravil pili držaj. Siva, ki je vedel, kaj Lucheni namerava, Golducci, Romboli in Gino, ki so javno hvallili zločin in morilca.

(Čudeži v Lourdesu.) Iz zdravniških zapisnikov je razvidno, da je bilo l. 1896. tam čudežno ozdravljenih 64, l. 1897. 67, l. 1898. uže 95. To so pa le oni slučajji, katere zdravniki izpričujejo v Lourdesu samem. — Večinoma ozdravijo romarji še le čez nekaj časa, ko so uže doma.

(Ljudski sovražnik.) Slabe nasledke, katere prouzroči redno uživanje bobove kave v mnogih družinah, posebno na živce in delavnost srčnih mišic, je od odličnih zdravnikov in učiteljev zdravilstva tako natančno in prepričevalno dokazano, da dandanes vsak človek sam lahko to sprevidi in presodi. Ker ti slabi nasledki ravno zadnja leta kažejo, da uživanje bobove kave vodi do bolezni na živcih, mrtvoudnosti, se mu po pravici lahko reče, ako še pomislimo, da mnogo milijonov denarja za njega v inozemstvo gre, ljudski sovražnik. Če toraj katera gospodinja misli, ker je zdaj bobova kava nekaj ceneje, da jo mora kupiti, da kaj boljši zajutrek pripravi, tako se moti. Bobova kava je pač prav dvomljiv užitek, kateri se je iz navade k nam urinil. Ako bi bobovo kavo kateremu prvokrat piti dali, bi mu gotovo dolgo časa ne ugajala, kar pri malih otrocih prav dobro opazujemo. Najhujše je pa nevarnost za zdravje. Ali ni toraj skrajni čas, da se to na bolje obrne, kar se zdaj lahko, ceno in primerno zgodi? Stotisoč družin je to uže v blagor svojih izdatkov tudi storilo, ker se poslužuje tudi Kathreiner-Kneipp-ove sladne

kave, katera kot najboljša primes k bobovi kavi, njene slabe lastnosti odstranja. Kar se je toraj v mnogih družinah z najboljšim uspehom storilo, zakaj bi se to v korist vsake družine povsod ne uvedlo? Žalibog, da pri tej rabi tudi špekulacija izkorišča svoj dobiček z upeljavo malovrednih ponaredb. Mi smo uže mnogokrat svarili kupovalce in vsled tega vsaka hišna gospodinja dobro pazi, da kupi izvirne zavoje, kateri nosijo ime Kathreiner in podobo župnika Kneippa, kot varstveno znamko. Le na ta način je kupovalcu možno, da pravo Kathreiner Kneipp-ovo sladno kavo dobi, katera ima okus in dišavo prave bobove kave in tako vse nade izpolni, katere naj ima zdrava in okusna sladna kava.

Loterijne številke.

Trst 22. okt. 1898: 90, 53, 41, 64, 55
Linc » » » 69, 21, 35, 1, 13

Svila za neveste, meter 65 kr.

do 14 gld. 65 kr., — kakor tudi črna, bela in barvana Hennebergova svila od 45 kr. do 14 gld. 65 kr., v najnovosegnejših tkaninah, barvah in vzorcih. Zasebnikom poštnine in carine prosto na dom. Vzorci obratno. G. Hennebergove tovarne za svilo (c. in kr. dvorni zalagatelj) v Zürichu.

Izjava.

„Tagespost“ je v svoji številki od 18. julija 1898 poročala, da sem jaz pri shodu slov. odvetnikov in notarjev v Ljubljani baje omenil, da demonstrira neki državni pravdnik v Mariboru pri javnih kazenskih razpravah s svojim črno-rudeče-žoltim trakom. Ker jaz o državnem pravdništvu v Mariboru takrat sploh ničesar nisem omenil, sem poslal uredništvu „Tagespost“ popravek, v istem pa trdil, da nek državni pravdnik v Mariboru pri javnih kazenskih razpravah res demonstrira s svojim črno-rudeče-žoltim trakom. Ker sem se takrat motil, kajti ta trditev ni resnična in ker nisem imel namena, žaliti državno-pravdniških uradnikov v Mariboru, prekličem izrečno to neresnično trditev in obžalujem, da sem jo storil.

Maribor, dne 20. vinotoka 1898.

Dr. R. Pipuš.

Šola se začne!

Vse šolske knjige za slovenske šole v najnovejši izdaji so pri meni na razpolago. Priporočam tudi svojo veliko zalogo pisalnega in risalnega orodja najboljše kakovosti po najnižji ceni.

Maribor, meseca oktobra 1898.

3-3

W. Blanke,
bukvarna, Burgplatz št. 7.

„Splošno kreditno društvo“
v Ljubljani, Dvorni trg št. 3

sprejema in izplačuje hranilne vloge vsak dan, obresti $4\frac{1}{2}\%$ polumesečno ali 4% od dneva vložitve do dneva vzdige.

V tekočem računu (Giro-konto) se računajo obresti od dneva vložitve do dneva vzdige za zdaj po $3\frac{1}{2}\%$.

Rentni davek plača društvo.

Posojila in kredit v vsaki obliki, obresti po $5\frac{1}{2}\%$ in po 5% , brez vsakih stroškov ali prispevkov.

Poštno-hranilnične položnice in pojasnila brezplačno v pisarni ali po pošti.

Člani se sprejemajo iz naših pokrajin in potrebno je le z izjavo pristopa naznaniti, koliko glavnih deležev po 100 gld. se želi. (3-2)

Uradne ure: 9-12. dop. in od 3-5. ure pop.

Slovinci!

Že v sedmi popravljani izdaji je izšel v tiskarni sv. Cirila v Mariboru, koroške ulice št. 5.

po vsem Slovenskem priljubljeni

W E N E C
pobožnih molitev in svetih pesmi.
Spisal duhovnik lavantinske školije.

Krasno

vezan z zlato

obrezo stane fl. 1.60,

lično v usnje vezan z

barvano obrezo gld. 1.40.

Za pošto se naj pridene 10 kr.

Slovinci, pridno si naročajte lepo knjigo!

Zbirka slovanskih napevov za citre.

Ta lepa zbirka napevov bodi priporočena vsem citrašem, ki imajo srce in um za to žlahtno domačo godbo. Napevi so stavljeni efektno, pri tem pa vendar tako, da jih je prav lahko igrati. Zato morejo tudi manje vajeni citraši to zbirko rabiti z uspehom in haskom. Vsebina zelo zanimiva. Cena prav nizka. Imenik so pošilja franco in gratis.

Jožef Zorg v Zagrebu.

Žganjarija

R. Wieser-ja v Hočah pri Mariboru. Največa žganjarska zaloga na Štajarskem po čuda nizkih cenah. Zdravilski konjak za bolestinke in okrevalce kemično razložen in spoznan za čisto vinsko prekapnino. 134

Drože od sliv

po ceni, se dobé vsak dan v žganjariji Feliksa Schmidl v Mariboru, Koroške ulice št. 18 (Kärntnerstrasse.) 1-3

Hiša,

v kateri je stara vedno dobro obiskana gostilna in pekarija, se zaradi smrti gospodarja takoj proda. Več pove upravnništvo tega lista. 6-6

Hlapec (hišni) in voznik za pivo — prvi če mo goče izslužen kavalerist — večša obeh deželnih jezikov, zmožna brati in pisati, trezna in zanesljiva, se sprejmeta pri Mariji Straschill v Ptuj. 2-2

Dražba cerkv. vina.

Pri Sv. Petru nize Maribora prodajalo se bode dne 2. nov. meseca t. l. ob 10. uri predpoldan 50 polovnjakov vinskega mošta.

Večletnim gosp. kupcem je kakovost mošta itak znana, novim pa jo priporočamo. 2-2

Cerkveno predstojništvo Sv. Peter pri Mariboru. 1-4

Oznanilo.

Novi vrvarski mojster (žalar)

Franc Vajdič,

stanujoč v novem hramu vstric nove pošte v Ptuj,

priporoča svojo veliko in lastnoročno izdelano zalogo vrvarskega blaga (štrikov) po najnižji ceni.

Za obilen obisk prosi s spoštovanjem

Franc Vajdič.

Prodaja vina.

Kletarsko društvo v Ormoži, vpisana zadruga z omejeno zavezo, naznanja, da ima letošnjega vina prek 600 hektolitrov iz najmenitnejših vrhov ormoških goric na prodajo. — Kdor želi kupiti, naj se oglasi pri gosp. načelniku Francu Hanželiču na Hardeku, ali pri blagajniku gosp. Alojziju Miklu v Ormoži, ondi se tudi na pismena vprašanja odgovarja. 1-5

Stefan Kaufmann

trgovec z železnim blagom v Radgoni 7-7

priporoča svojo veliko zalogo lepo pozlačenih nagrobnih križev po jako nizki ceni.

Umetno stavbarsko-klesarski obrt Murnikovih naslednikov

Anton Gajser,
lastnik.

v Mariboru
Kaiserstr.-Theatergasse št. 18.
Obstoji že 40 let.

Karol Kocijančič,
klesarski mojster.

Priporoča se za izdelovanje klesarskih in kiparskih del, kakor tudi popravil.

Največja zaloga na Spod. Štajarskem

gotovih, novih nagrobnih kamenov iz marmorja, sijanita in granifa. — Marmorne plošče vsake boje in velikosti so vedno v pripravi. 13 14

Postrežba točna. — Cena jako nizka.

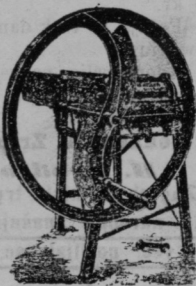
Vse stroje za poljedelstvo. Vnovič znižane cene!

Trijeri (čistilni stroji za žito) v natančni izvršitvi. Sušilnice za sadje in zelenjavo. Skropilnice proti peronospori, pobojsani sestav Vermorelov.

Mlatilnice, mlinci za žito, stiskalnice (preše) za vino in sadje različnih sestav. (Te stiskalnice imajo skoro ono tlačilno moč, kakor hidravlične (vodovodne) preše).

Slamorenice, se jako lahko gonijo, in po zelo zmernih cenah. Stiskalnice za seno in slamo, ter vse potrebne, vse poljedelske stroje prodaja v najboljši izvršitvi

Ig. Heller na Dunaju,
II/2 Praterstrasse 49.

Zastopniki se iščejo. 16-20

Pred ponarejanjem se je posebno treba varovati.

Trgovina umetnega in stavbenega kamnoseka

J. F. PEYER-a

Kokoschneegg-Allee — Maribor — Hilariusstrasse.

Se priporoča p. n. občinstvu za vsa kamnoseška in podobarska dela, kakor tudi za vsa popravila.

Velika zaloga izdelanih novih nagrobnih kamenov, marmornih plošč vseh barv in vsake velikosti vedno na prodajo. 34-45

Solidna postrežba in prav nizke cene.

Otvoritev prodajalnice.

Usojam si prebivalcem ptujske okolice vljudno naznanjati, da sem otvoril v Lebič-evem hramu hšt. 4 na glavnem trgu v Ptuj

prodajalnico

z drobnim in pletenim blagom ter perilom.

Posedujem veliko zalogo predpasnikov za ženske in otroke, kakor tudi ženskih midercev in srajc, veliki izbor moških srajc, ovratnikov, zapestnic, kravat, hlač za moške, ženske in otroke, ter vsega, kar potrebujejo krojači in šivilje.

Enakočasno naznanjam, da sprejem slovenskega in nemškega jezika zmožnega učenca.

Zagotovljava p. n. častitim odjemnikom najnižjo ceno, kakor tudi solidno postrežbo, beleži se z vele-spoštovanjem

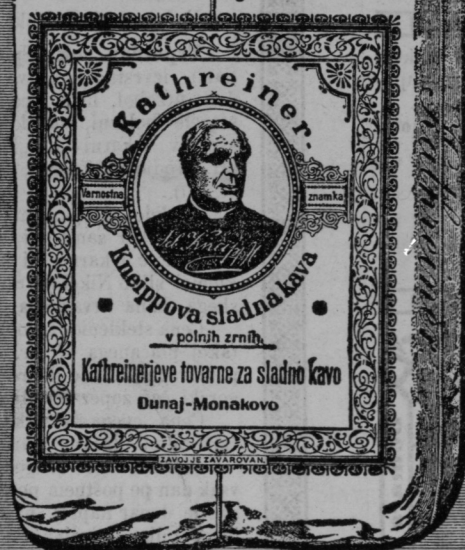
Kajetan Murko,

Glavni trg, hšt. 4.

2-4

PRISTEN

Cena stroju 25 kr. (50 vinarjev)
vsečina 500 gramov.

V svojo lastno korist naj zahtevajo in jemljejo kupovalci le take izvirne zavoje.

16-17 let starega, z dobrim šolskim spričevalom vsprejme takoj
Marija Petrovič,
silkarjeva vdova v Ptuj,
Ungarthorgasse 12.

Prodaja od železniške postaje Wildon na Štajarskem proti povezju
jabolčnik
zlatofumen z izvršnim okusom, po 6, 8, 10 in 12 kr. liter. 12

Übenna

Oskrbištvu grajščine
Herbersdorf

Vožnje karte
in
tovorni listi
v

Ameriko.

Kralj. belgijski poštni parnik

Red Star Linie iz Antwerpna naravnost v
Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijovana od visoke c. kr. avstrijske vlade.
Pojasnila daje radovoljno

koncesijovana potovalna pisarna 16

E. Schmarda

v Ljubljani, Marije Terezije, cesta št. 4, (pritličje n. l.)

Oznanilo.

Za poluletni tečaj na deželni podkovni šoli v Gradcu, kateri se začne dne 2. januarija 1899, se oddaje za vredne in uboge podkovače 10 deželnih štipendij po 50 gold., po mogočnosti s prostim stanovanjem v zavodu, od več okrajnih zastopov pa tudi več štipendij po 50 gl. Pogoji so, da so prošniki najmanj 18 let stari, zdravega in čvrstega telesa, da imajo domovinsko pravico na Štajarskem, da so ljudsko šolo dovršili s dobrim uspehom in najmanj dve leti služili kot podkovači.

Razun tega se mora vsak prošnik zavezati za reverzom, da bode po dovršenem tečaju tri leta na Štajarskem, oziroma v okraju, po katerem je prejel štipendijo, služboval kot mojster ali pomagač.

Prošnje z reverzom, krstnim in domovinskim listom, izučnim pismom, s šolskim in zdravniškim spričevalom, delavno knjigo, s spričevalom o premoženju in npravnosti naj se pošljejo saj do 20. novembra 1898 deželnemu odboru.

Tisti podkovači, katerim ni toliko za štipendijo, kakor za pouk, naj dopričajo, da so stari že 18 let, da so služili najmanj dve leti kot podkovači, dobro dovršili ljudsko šolo, in naj se oglašijo z učnim listom in delavno knjigo pri vodji zavoda vsaj v prvih treh dneh, ko se začne tečaj.

V Gradcu, dne 16. oktobra 1898.
Štaj. deželni odbor.

V Makolah

se bode v četrtek, dne 10. novembra t. l. ob 1. popoldne prodalo po dražbi

25 polovnjakov

novega cerkvenega vina.

1-2 Cerkveno predstojništvo.

Cenejše,

kakor pri vsakem mizarju se kupuje pri meni truge.

Lepo lakirane, močne truge od 4 gold. naprej. 1-10

Friderik Wolf,

naprava za pokopavanje mrličev.

V Tegethoffovih ulicah, 18.

Blumengasse, 10. v Mariboru.

Domača tvrdka!

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, velume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni bandera in vse drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih ozirati na domačo tvrdko ter ne uvažujejo tujih tvrdk, društev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenjšo postrežbo in najnižjo ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča

Ana Hofbauer,

imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode

v Ljubljani, 10

Wolfve ulice št. 4.

Domača tvrdka!

Otvoritev trgovine.

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da sem danes v poštni ulici št. 3 odprl trgovino

s suknenim, platnenim in modnim blagom pri „Sv. Trojici“

ter da sem jo založil popolnoma z novim blagom.

Posebno opozarjam na veliko zalogo suknenega blaga za moške in modnega blaga za ženske obleke, dalje na vsake vrste porhanta, kakor tudi na odeje, koce, zimske in židane robce in Jägerjeve srajce.

Zagotavljam vsakemu najboljšo in najcenejšo potrežbo ter se priporočam blagohotnemu obiskovanju.

Maribor, dne 20. oktobra.

Sé spoštovanjem

Franc Dolenc.

1-3

Zahvalnice!!

Spoštovani gospod!

Hvala Vam, da ste mi poslali tako izvrstno zdravilo zoper kašelj in prsobol. Porabil sem samo edno steklenico trpotčevega soka, pa mi je skoraj preminol kašelj in prsobol. Pošljite mi takoj še 3 steklenice Vašega izvrstnega trpotčevega soka in zraven 2 zavitka čaja zoper kašelj.

S spoštovanjem Vaš hvaležni

Jakob Suppan.

V Divači, 19. okt. 1897.

Trpotčev sok (Spitzwegerich-Saft), izvrstno sredstvo zoper kašelj, prsobol, hripa, naduhi in zastarele bolezni, se dobiva vedno svež v lekarni k „Zrinjskemu“ (H. Brodjočin, Zagreb, Zrinjski trg, št. 20).

Vsakdo naj pazi na varstveno znamko, ker samo oni trpotčev sok je iz moje lekarne, ki ima na steklenici sliko Nikolaja Šubića Zrinjskega, bana hrvaškega.

Cena steklenice trpotčevega soka takoj plačanega 75 kr. Zraven trpotčevega soka je dobro rabiti tudi gorski čaj zoper kašelj.

Cena enega zavitka gorskega čaja takoj plačano stane 35 kr.

Jedno kakor drugo se pošilja vsak dan po poštne povzetju. Kdor pošlje denar naprej, naj pridene za tovarni list in zaboječek 20 kr.

Lekarna k Zrinjskemu

H. Brodjočin,

Zagreb, Zrinjski trg, št. 20.

Cenjeni gospod lekarnar!

Pred kratkim sem naročil pri Vas steklenico krepilnih švedskih kapljic. One so meni in mojim znancom ugajale dobro, zato Vas najtopleje zahvalim za to zdravilo. Blagovolite mi za moje znance poslati še 3 steklenice po 80 kr. po poštne povzetju.

V Modrušu, dne 26. velikega travna 1898.

S spoštovanjem

Vid Zanič.

Prave krepilne švedske kapljice delujejo izvrstno proti vsem želodčnim boleznim, pomagajo k prebavljenju, čistijo krv in krepčajo želodec. Po teh kapljicah izginejo vse bolezni želodca in črev, pa se dobi dober tek.

Treba pa paziti na varstveno znamko, ker samo one krepilne švedske kapljice so iz moje lekarne, ki imajo na steklenici sliko Nikolaja Šubića Zrinjskega, bana hrvaškega.

Cena edne steklenice krepilnih švedskih kapljic takoj plačanih 80 kr.

Pošilja se vsak dan po poštne povzetju.

Kdor pošlje naprej denar, naj za poštne spremnico in zaboječek doda 20 kr.

Lekarna k Zrinjskemu

H. Brodjočin,

Zagreb, Zrinjski trg, št. 20.

Ako naročbe znašajo 5 gold. in več. pošiljajo se franko.

Prespoštovani gospod!

Moja žena je ležala tri mesece na trganju in kostoboli. Ko pa je začela rabiti Vaše „mazilo proti kostoboli“, vstala je že tretji dan, pa danes hvala Bogu hodi. Zahvaljajoč Vas za to izvanredno mazilo, ostajam pokoren sluga

Jernej Lisicki.

V Strmcu poleg Stubice, 22. mal. travna 1898.

Mazilo proti kostoboli (Fluid)

je prav dobro zdravilo zoper trganje v kosteh, revmatizmu, bolečine v križu, prehlajanje pri prepihu itd. Mazilo jači utrjene žile ter krepi stare, ki trpijo na slabosti nog.

Vsaka steklenica mora imeti varstveno znamko, t. j. sliko Nikolaja Šubića Zrinjskega, bana hrvaškega, ker samo ono mazilo je iz moje lekarne, ki nosi na steklenici to varstveno znamko.

Cena edne steklenice tega mazila takoj plačanega 75 kr.

Vsak dan se pošilja po poštne povzetju.

Kdor denar pošlje naprej, naj pridene za poštne spremnico in zaboječek 20 kr.

Lekarna k Zrinjskemu,

H. Brodjočin,

Zagreb, Zrinjski trg, št. 20.

Sesalke Tehnice

vsakih vrst za domačo in javno rabo, za kmetijstvo, stavbe in obrt.

NOVOST: Po Bower-Barffovih patentnih inoksidacijskih sesalkih.

inoksidirane sesalke

so obvarovane zoper rjo.

Ceniki gratis in franko. **W. GARVENS, DUNAJ,**

Se dobiva v vseh trgovinah s stroji in železom, v tehničnih, vodovodnih in vodnjakekopnih podjetjih itd.

Zahtevaj izrečno:

Garvenove inoksidirane sesalke, ozir. Garvenove tehnice.

24-26

Phönixsova pomada

je bila na razstavi za zdravstvene in bolnikostrežne zadeve v Stuttgartu l. 1890 odlikovana z medaljo, je priznana kot izvrstna po mnogih zdravnikih in vsled tisočeri zahvalnih pisem. Ta pomada je edino sedaj obstoječe neškodljivo sredstvo, vsled katerega pri možkih in ženskih lasje silno bujno rastejo, ne izpadajo, ter se takoj odpravijo luskinne raz glave. Tudi dobro služi za to, da se moreš koj v mladosti ponašati z biki. Vspeli in neškodljivost se jamči.

Lonček te pomade stane 90 kr. Dobi se po poštne povzetju, ali pa, če se denar že naprej pošlje.

Naslov: **Hoppe, Dunaj, XV., Pouthongasse 3.**

12-26

Doktor vsega zdravilstva,

Tomaz Bergmann,

3-3

se je preselil iz Slov. Bistrice v Maribor, Reiserstrasse 2. in ordinuje za znotranje in zunanje bolezni od 8-9 in 2-3.